

Nümunəvi peşə standartı
Peşə standartı üzrə qiymətləndirmə nümunəsi
M u ssis l r  c n nümunəvi təlim standartı

Taxta döşəmə v  parket ustası

 ngilis dilində adı: Floor layer

N: 7122-2-00037-01

Azərbaycan Respublikasının  m k və  halinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Dünya Bankının birgə həyata keçirdiyi “Sosial M dafi nin  nkişafı” layihəsinin “ISCO 88/08-  uyğun t kmill şdirilm ş peşə standartlarının v  əlaqədar təlim standartlarının hazırlanması” tapşırığı c rçiv sində “GOPA Consultants” v  “SEFT Consulting” tərəfindən hazırlanmışdır.

Bakı
Fevral, 2012-ci il

İSTİFADƏ OLUNAN ANLAYIŞLAR

Bacarıq

Verilmiş iş üzrə vəzifə və fəaliyyətləri yerinə yetirmək qabiliyyətidir.

Bacarıq səviyyəsi

Həyata keçirilən fəaliyyətlərin əhatəliliyi və mürəkkəbliyi ilə müəyyən olunur, burada fəaliyyətlərin mürəkkəbliyi əhatə üzərində üstünlüyə malikdir. Hər bir bacarıq səviyyəsi üzrə müvafiq bilik səviyyəsi tələb olunur. ISCO-da, eləcə də Məşğulluq Təsnifatında aşağıdakı dörd geniş bacarıq səviyyəsi müəyyən edilir:

Birinci bacarıq səviyyəsi

Birinci bacarıq səviyyəsi üzrə peşələr sadə və dövrü fiziki fəaliyyətlərin yerinə yetirilməsini zəruri edir. Bundan əlavə, birinci bacarıq səviyyəsində bir çox peşələr fiziki güc və dözümlülük tələb etdiyi halda, əksəriyyətində sadə yazıb-oxuma və rəqəmlərlə işləmə bacarığı tələb olunur. Bu bacarıqlara ehtiyac duyulduğu halda belə, onlar işin əsas hissəsini təşkil etmir.

Birinci bacarıq səviyyəsinə daxil olan bəzi peşələrdə səriştəli fəaliyyət üçün ibtidai təhsili və ya əsas təhsilin birinci mərhələsini başa vurmaq (ISCED üzrə 1-ci səviyyə) tələb oluna bilər. Bəzi işlər üçün isə iş yerlərində qısamüddətli təlimlər tələb oluna bilər.

Birinci bacarıq səviyyəsi üzrə təsnifatlaşdırılan peşələr ixtisası olmayan işçi qüvvəsini əhatə edir.

İkinci bacarıq səviyyəsi

İkinci bacarıq səviyyəsi üzrə bütün peşələrdə səriştəli fəaliyyət üçün tələb olunan bilik və bacarıqlar, adətən, ümumi orta təhsilin birinci mərhələsini başa vurmaqla (ISCED üzrə 2-ci səviyyə) əldə olunur. Bəzi peşələrdə ümumi orta təhsilin ikinci mərhələsini bitirmək zəruri hesab olunur (ISCED üzrə 3-cü səviyyə) ki, bura ixtisaslaşmış peşə təhsili və iş yerlərində həyata keçirilən təlim də daxil ola bilər. Müəyyən peşələr ümumi orta təhsili bitirdikdən sonra ilk peşə-ixtisas təhsili almağı (ISCED üzrə 4-cü səviyyə) tələb edir. Bəzi hallarda isə iş təcrübəsi və iş yerlərində həyata keçirilən təlim formal təhsili əvəz edə bilər.

İkinci bacarıq səviyyəsi üzrə təsnifatlaşdırılan peşələrə ixtisaslı işçilər daxildir.

Üçüncü bacarıq səviyyəsi

Üçüncü bacarıq səviyyəsindəki peşələr, adətən, ixtisaslaşmış sahə üzrə geniş praktiki, texniki və metodoloji biliklər tələb edən mürəkkəb texniki və praktiki fəaliyyətlərin yerinə yetirilməsini əhatə edir. Bu bacarıq səviyyəsi üzrə peşələr, ümumiyyətlə, yüksək səviyyədə yazıb-oxuma və rəqəmlərlə işləmə bacarığı, eləcə də inkişaf etmiş ünsiyyət bacarığı tələb edir.

Üçüncü bacarıq səviyyəsi üzrə tələb olunan bilik və bacarıqlar, adətən, ümumi orta təhsil bazasına əsaslanan təhsil müəssisələrində 1-3 illik təhsil vasitəsi ilə əldə olunur (ISCED üzrə 5b səviyyəsi). Azərbaycanda bu bacarıq səviyyəsinə uyğun təhsil adətən orta ixtisas təhsili müəssisələrində (kolleclər) verilir. Bəzi hallarda müvafiq sahə üzrə geniş iş təcrübəsi və iş yerlərində həyata keçirilən uzunmüddətli təlim formal təhsili əvəz edə bilər.

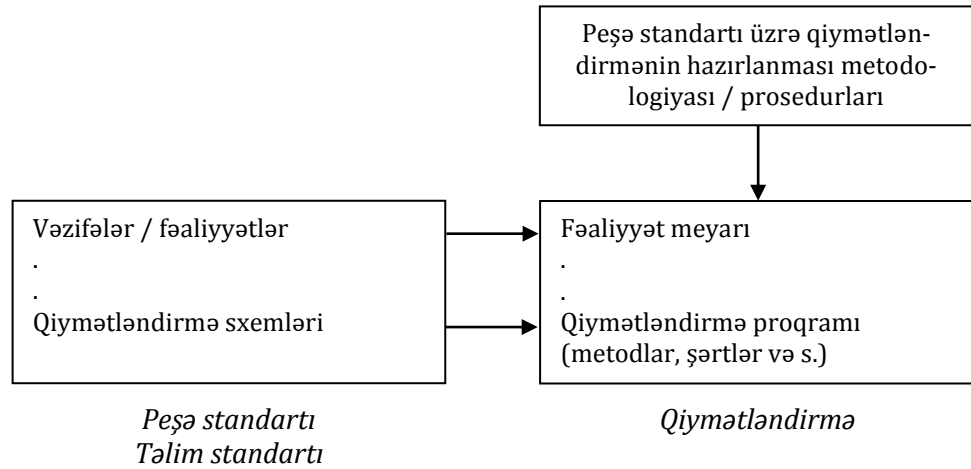
Üçüncü bacarıq səviyyəsi üzrə təsnifatlaşdırılan peşələr əsasən texniki işçiləri əhatə edir.

	<p><i>Dördüncü bacarıq səviyyəsi</i></p> <p>Dördüncü bacarıq səviyyəsinə, adətən, ixtisaslaşmış sahə üzrə geniş nəzəri və praktiki biliklər əsasında mürəkkəb problemlərin həlli və qərarların qəbul edilməsini tələb edən fəaliyyətlərin yerinə yetirilməsi daxildir. Bu bacarıq səviyyəsi üzrə peşələr, ümumiyyətlə, yüksək səviyyədə yazıb-oxuma və rəqəmlərlə işləmə bacarığı, eləcə də təkmilləşmiş ünsiyyət bacarığı tələb edir.</p> <p>Dördüncü bacarıq səviyyəsi üzrə tələb olunan bilik və bacarıqlar, adətən, ali təhsil müəssisələrində birinci və ya daha yüksək elmi dərəcənin verilməsi ilə yekunlaşan 3-6 illik təhsil vasitəsi ilə əldə olunur (ISCED üzrə 5a səviyyəsi və ya daha yüksək səviyyə). Bu bacarıq səviyyəsi üçün Azərbaycanda adətən bakalavriat və daha yüksək təhsil pillələri uyğun gəlir.</p> <p>Dördüncü bacarıq səviyyəsi üzrə təsnifatlaşdırılan peşələrə menecerlər, mühəndislər, müəllimlər, həkimlər və s. daxildir ki, bunlar çox vaxt peşəkarlar adlandırılır.</p>
Bilik	Təhsil və ya təcrübə vasitəsilə əldə edilən məlumat və faktlar toplusunu əhatə edir.
Əlavə / ümumi sərişmələr	Müvafiq əmək fəaliyyətini həyata keçirə bilmək üçün tələb olunan sərişmələrə əlavə olaraq, arzuolunan faydalı sərişmələri əhatə edir. Buraya əmək fəaliyyətini təkmilləşdirə bilən, bir çox peşələr üçün ümumi olan və gələcəkdə tələb olunacaq sərişmələr daxildir. Bunlar işçilərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün əsas kimi çıxış etmir.
Əvvəlki təlimin tanınması	<p>Harada və necə təhsil almasından asılı olmayaraq, qeydə alınmış ixtisaslar və vahid standartlar baxımından insanların əvvəlki təliminin tanınması prosesidir. İnsanlar təhsil müəssisəsində formal təlim keçmələrindən və ya qeyri-formal təlim əldə etmələrindən asılı olmayaraq, öyrənmə prosesini heç vaxt dayandırmırlar.</p> <p>Əvvəlki təlimin qiymətləndirilməsi və tanınması prosesi aşağıdakı kimidir:</p> <ul style="list-style-type: none">• Şəxsin nə bildiyi və nə bacardığının müəyyənləşdirilməsi;• Şəxsin bilik və bacarıqlarının xüsusi standartlar, sərişmələrin qiymətləndirilməsi üzrə əlaqəli meyarlar ilə müqayisə edilməsi;• Bu standartlara münasibətdə təlimin qiymətləndirilməsi;• Şəxsin formal, qeyri-formal və informal təlimlər vasitəsilə keçmişdə topladığı bacarıq, bilik və təcrübənin tanınması.
Fəaliyyət	Fərdin vəzifələrinin bir hissəsi olan iş və ya məsuliyyəti əks etdirir. Buna görə də vəzifə bir sıra fəaliyyətlərə bölünür.
Formal təlim	Azərbaycan Respublikasının təhsil və təlim müəssisələrində həyata keçirilir, dövlət təhsil sənədinin verilməsi ilə nəticələnir. Təhsil müəssisələrində formal təlimlər dövlət təhsil standartlarına uyğun olaraq aparılır. Əldə edilən sərişmələr testlər vasitəsilə yoxlanılır və dövlət təhsil sənədi verilir.
Informal təlim	Özünü-təlim yolu ilə bilik və bacarıqlara yiyələnmənin formasıdır. Təhsil və təlim müəssisələrindən kənarında həyata keçirilir və təbii olaraq gündəlik həyatımızda müşahidə olunur. Formal və qeyri-formal təlimdən fərqli olaraq, informal təlim çox vaxt qeyri-ixtiyari baş verir və beləliklə, hətta fərdlərin özləri də sərişmələrinin artırılmasında onun rolunu hiss etməyə bilər (məsələn, kütləvi informasiya vasitələrindən, ictimaiyyət arasında gündəlik qarşılıqlı əlaqələrdən və ümumi münasibətlərdən məlumatın əldə edilməsi).

	<p>O, təlimin həyata keçirilməsi sahəsində (xüsusilə) ixtisaslaşmamış hər hansı bir şəxs (yəni ailə üzvləri, digər əlaqəli şəxslər və s.) tərəfindən istiqamətləndirildiyi halda, məqsədli xarakter daşıya bilər. Informal təlim ölkə səviyyəsində qəbul edilən diplom və sertifikatların verilməsi ilə nəticələnir.</p>
İş	<p>Fərdin işəgötürən üçün və ya sərbəst məşğulluq şəraitində həyata keçirdiyi vəzifə və ya fəaliyyətlərin toplusudur (ISCO-08 -ə uyğun olaraq).</p>
İşə yanaşma	<p>Müəyyən ideya, obyekt, şəxs və ya vəziyyətə müsbət və ya mənfi münasibəti əks etdirir.</p> <p>Yanaşma fərdin fəaliyyət seçimini, çətinlik, həvəsləndirmə və mükafatlara (hamısı birlikdə stimullar adlanır) cavab reaksiyasını müəyyən edir. Bu baxımdan yanaşma iş üçün xeyli vacibdir.</p> <p>Yanaşmanın 4 əsas komponenti var: (1) Emosional: hiss və həyəcan; (2) İdrak: məntiqlə həyata keçirilən inam və fikirlər; (3) İradə: fəaliyyət meyilləri; (4) Qiymət: stimullara mənfi və ya müsbət münasibət.</p>
Qeyri-formal təlim	<p>Təhsil sistemi ilə paralel şəkildə aparılır və dövlət təhsil sənədinin verilməsi ilə müşayiət olunmur. Qeyri-formal təlimlər iş yerlərində və ya formal təlim sistemlərinə yardım üçün yaradılmış təşkilat və ya mərkəzlərdə, dərnlərdə, fərdi məşğələlərdə, vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları və qruplarında həyata keçirilə bilər.</p>
Qiymətləndirmə metodu	<p>Səriştəni ölçmək üçün üsul və ya alətdir.</p>
Qiymətləndirmə paketi	<p>Fəaliyyət meyarı da daxil olmaqla fərdin səriştələrinin qiymətləndirilməli olduğu müxtəlif qiymətləndirmə metodlarıdır.</p>
Qiymətləndirmə sxemi	<p>Qiymətləndirmə standartlarının vəzifələrini və onların yerinə yetirilmə istiqamətlərini müəyyən edir.</p> <p>Peşə standartları üzrə qiymətləndirmənin məqsədi fərdin müvafiq peşə standartını fəaliyyətlər, vəzifələr və ya tapşırıqlar üzrə həyata keçirə bilməsini müəyyən etməkdir. Sözügedən tapşırıqlar, peşə standartında müəyyən edilən texniki bacarıqları, planlaşdırma və problemləri həll etmə biliklərini, gözlənilməz vəziyyətlərdə hərəkət etmək bacarığını, digər şəxslər ilə işləmək bacarığını və ünsiyyət bacarıqlarını əhatə etməlidir.</p> <p>Peşə standartları üzrə qiymətləndirmənin məqsədlərinə, digər məsələlərlə yanaşı, aşağıdakılar daxildir:</p> <ul style="list-style-type: none">• İşəgötürmə;• Karyera yüksəlişi;• Bilik və bacarıqlarda olan boşluqların və təlim ehtiyaclarının müəyyən edilməsi;• İşçi heyətinin qiymətləndirilməsi. <p>Qiymətləndirməni planlaşdırma zamanı onun xarakterik cəhətlərinə xüsusi diqqət yetirmək lazımdır: qiymətləndirmə hansı interval çərçivəsində həyata keçirilməlidir, hansı hədəflər müəyyən edilməlidir, hansı qiymətləndirmə metodları daha məqsəduyğundur. Qiymətləndirmə sxemi aşağıdakı qiymətləndirmə metodlarından 2 və ya 3-nü əhatə etməlidir: i) Əmək fəaliyyətinin müşahidə edilməsi; ii) İşin nəticəsinin qiymətləndirilməsi; iii) Simulyasiya; iv) Suallar (şifahi və ya yazılı); v) Layihə işi; vi) Portfel əsasında qiymətləndirmə; vii) Dinləmə qiymətləndirməsi; viii) Fərdi</p>

araşdırmalar; ix) Müştəri qiymətləndirməsi (məsələn, müştəri sorğu formaları), ekspert və şəxsi qiymətləndirmə və s.

Peşə standartı və peşə standartı üzrə qiymətləndirmə arasındakı əlaqə aşağıdakı sxemdə göstərilmişdir.

Məşğulluq təsnifatı (MT)

Ölkədə əmək bazarının inkişafına, beynəlxalq təcrübədə qəbul edilmiş uçot və statistikaya uyğun olaraq ISCO-08 təsnifatından istifadə edilməklə, onun genişləndirilməsi əsasında 2010-cu ildə hazırlanmışdır. Onun strukturu ISCO-08 təsnifatının strukturu ilə eynidir. MT Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin 20 Dekabr 2010-cu il 180 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmiş və AZT041-2010 nömrəsi ilə dövlət qeydiyyatına alınmışdır.

Peşə

Yüksək oxşarlıq dərəcəsinə malik əsas vəzifə və fəaliyyətlərdən ibarət olan işlərin məcmusudur. Şəxsin hər hansı bir peşə ilə bağlılığı onun hazırda tutduğu vəzifə, əlavə və ya əvvəlki işləri vasitəsi ilə müəyyən olunur.

Peşə standartı

Konkret peşə sahələrində işçilərin yerinə yetirdikləri əmək funksiyalarına qoyulan ümumi tələbləri sistemli şəkildə əks etdirən normativ sənəddir. O, müvafiq səriştələr çərçivəsində işçinin bilik, bacarıq və vərdisləri nəzərə alınmaqla, onun əmək funksiyalarını yerinə yetirməsinə imkan verəcək konkret vəzifə öhdəliklərinin və fəaliyyətlərin siyahısını özündə ehtiva edir. Peşə standartı işdəki rolu təyin etməyə, işçinin fəaliyyətini qiymətləndirməyə, eləcə də, təkmilləşmə, peşə yüksəlişi üçün yollar müəyyən etməyə və hazırlamağa kömək edə bilər.

Peşə standartları ISCO-ya və Məşğulluq təsnifatına uyğun olaraq təsnifatlaşdırılır.

Peşə standartı üzrə qiymətləndirmə nümunəsi

Qiymətləndirmə hər hansı bir sahədə səriştənin aşkar edilməsi məqsədilə fərdin fəaliyyətinin aydın şəkildə müəyyən edilmiş standartlar ilə müqayisədə ədalətli və dəqiq şəkildə ölçülməsinə imkan verən prosesdir. İş yerinin qiymətləndirilməsi prosesi iş yeri ilə bağlı gündəlik fəaliyyətin tərkib hissəsini təşkil edir. Qiymətləndirmə zamanı əldə edilən nəticələr fərdlərə öz işlərini necə yerinə yetirdiyini öyrənməyə imkan verir. Bu, biliklərin, bacarıqların, yanaşma və davranışın inkişaf etdirilməsində, beləliklə, səriştənin nümayiş etdirilməsində onlara yardım edir.

Peşə standartı üzrə qiymətləndirmə nümunəsi qiymətləndirmə sxemi, fəaliyyət meyarları, qiymətləndirməni həyata keçirmək üçün zəruri qiymətləndirmə metodları və resurslarını əhatə edir.

Peşələrin Beynəlxalq Standart Təsnifatı (ISCO)	<p>Beynəlxalq Əmək Təşkilatının (BƏT) məsul olduğu əsas beynəlxalq təsnifatlardan biri olmaqla, beynəlxalq iqtisadi və sosial təsnifat qrupuna daxildir.</p> <p>ISCO iş prosesində qarşıya qoyulan vəzifə və fəaliyyətlərə müvafiq şəkildə müəyyən edilmiş qruplara uyğun olaraq işlərin təşkilində vasitə rolunu oynayır. Onun əsas vəzifələri aşağıdakıları təmin etməkdən ibarətdir:</p> <ul style="list-style-type: none">• Peşələrə dair statistik və inzibati məlumatların beynəlxalq hesabatını, müqayisəsini və mübadiləsini həyata keçirmək üçün baza rolunu oynamaq;• Peşələrin milli və regional təsnifatlarının hazırlanması üçün model rolunu oynamaq;• Bilavasitə özlərinin milli təsnifatını hazırlamayan ölkələrdə tətbiq oluna biləcək sistem rolunu oynamaq. <p>O, statistik və müştəri yönümlü proqramlar üçün nəzərdə tutulmuşdur. Müştəri yönümlü proqrama iş axtaranların iş yerlərinə yönəldilməsi, ölkələr arasında işçilərin qısa və uzunmüddətli miqrasiyasının idarə edilməsi, peşə təlimi proqramları və təlimatlarının hazırlanması daxildir.</p> <p>ISCO-nun ilk versiyası 1957-ci ildə qəbul edilmiş, daha sonra isə ISCO-68, ISCO-88 və hazırkı ISCO-08 versiyaları hazırlanmışdır.</p>
Səriştə	<p>Müvafiq əmək fəaliyyətini həyata keçirə bilmək üçün lazımi səviyyədə bilik, bacarıq, yanaşma və davranışa malik olmaqdır.</p> <p>İş kontekstində istifadə olunan “Səriştə” anlayışı iş yerində tətbiq olunan bacarıqları əks etdirir. Səriştə şəxs nəyi bilir (bilik), nəyi bacarır (bacarıq), nəyi etmək istəyir (yanaşma) və bunu necə edir (davranış) məhəfurlarının birləşməsinin nəticəsidir. Beləliklə, səriştə işi yerinə yetirmək üçün lazım olan texniki peşə elementləri, ümumi şəxsi xüsusiyyətlər və istəklərin birləşməsidir.</p> <p>Səriştələr həmçinin işçinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün baza rolunu oynayır.</p>
Təhsilin Beynəlxalq Standart Təsnifatı (ISCED)	<p>1970-ci illərin əvvəllərində UNESCO tərəfindən həm ayrı-ayrı ölkələrdə, həm də beynəlxalq səviyyədə təhsilə dair statistik məlumatların əldə olunması, toplanması və təqdim olunmasına xidmət edən bir vasitə kimi hazırlanmışdır. ISCED 1975-ci ildə Cenevrədə keçirilən Təhsilə dair Beynəlxalq Konfransda qəbul edilmiş və daha sonra 1978-ci ildə Parisdə keçirilən UNESCO-nun Ümumi Konfransında qüvvəyə minmişdir. Hazırda istifadə edilən təsnifat ISCED 2011-dir.</p>
Təlim standartı	<p>İş yerində vəzifə və fəaliyyətlərin yerinə yetirilməsi üçün zəruri <i>səriştələri</i> (bilik, bacarıq və yanaşmaları, həmçinin əlavə ümumi səriştələri) təsvir edir. Bu səbəbdən, onlar fəaliyyət meyarları hesab edilir və aşağıdakı hallarda istifadə olunur:</p> <ul style="list-style-type: none">• istehsaldan ayrılmadan peşə təlimlərinin hazırlanması;• istifadəyə yararlı səriştələrin inkişaf etdirilməsi və təmin olunması üçün təlim institutları ilə müəssisələr arasında əlaqə;• peşə təlimləri üçün təhsil standartları və kurikulumların hazırlanması.
Vəzifə	<p>İşin icrası üçün zəruri olan fəaliyyətləri əhatə edir.</p>

MÜNDƏRİCAT

A. NÜMUNƏVİ PEŞƏ STANDARTI	8
A.1. İşə dair xüsusi məlumat	8
A.1.1. Əmək şəraiti	8
A.1.2. İşə qəbul tələbləri	8
A.1.3. Tabeçilik	9
A.1.4. Peşə standartları üçün məsuliyyət və müstəqillik səviyyələri	9
A.1.5. Karyera yüksəlişi və sərbəst məşğulluq imkanları	10
A.2. Əsas vəzifələrin (V) və vəzifələr daxilində fəaliyyətlərin (F) siyahısı	10
A.3. Səriştələr haqqında	12
A.4. Qiymətləndirmələr haqqında	13
B. PEŞƏ STANDARTI ÜZRƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏ NÜMUNƏSİ	14
B.1. Fəaliyyət meyarları	14
B.2. Qiymətləndirmə ilə bağlı resurslar	15
B.3. Qiymətləndirmə metodları	15
B.3.1. Fəaliyyətin qiymətləndirilməsi	15
B.3.2. Yazılı qiymətləndirmə	16
B.4. Nəticələrin qeydə alınması	19
C. MÜƏSSİSƏLƏR ÜÇÜN NÜMUNƏVİ TƏLİM STANDARTI	20
C.1. Səriştələrin qısa təsviri	20
C.2. Təlim sxemi	21
C.3. Təlim ilə bağlı xüsusi məlumat	27
C.3.1. Təlimin növləri	27
C.3.2. Təlimin istiqaməti	28
C.3.3. Əvvəlki təlimin tanınması	28
Peşə standartının hazırlanması prosesində iştirak etmiş müəssisə nümayəndələrinin siyahısı	Error! Bookmark not defined.
ISCO88/08-ə uyğun təkmilləşdirilmiş peşə standartlarının və əlaqədar təlim standartlarının hazırlanması layihəsi tərəfindən prosesin əlaqələndirilməsində iştirak etmiş şəxslərin siyahısı	Error! Bookmark not defined.
İstinadlar	Error! Bookmark not defined.

A. NÜMUNƏVİ PEŞƏ STANDARTI

Taxta döşəmə və parket ustası

Peşənin qısa təsviri

Döşəmə ustası tikinti işçisi olub taxta, laminat, vinil parket və digər materiallardan istifadə edərək bina və digər tikililərin daxili hissələri üçün döşəmə örtüklərini ölçür, kəsir və vurur. O, döşəmələrə, divarlara və kabinetlərə bloklar, təmas və ya zərbəni, səsi udan materiallar və ya bəzək örtükləri vurur; avadanlıqlar və işıq cihazları kimi maneələri götürür və çıxarır. Bəzi döşəmə ustası xalçaların döşənməsi və ya möhkəm ağaclar kimi xüsusi sahələr üzrə ixtisaslaşır. Döşəmə ustası əmək fəaliyyəti zamanı bütün müvafiq alət və avadanlıqlardan istifadə edir və onlara texniki xidmət göstərir.

Məşğulluq Təsnifatında (MT) peşənin kodu:	7122 (Döşəmə salan)
MT-də ixtisas (bacarıq) səviyyəsi:	2
ISCO 08-də işin kodu:	7122 (Floor layer)
ISCO 08-də ixtisas (bacarıq) səviyyəsi:	2
Hazırlanma tarixi:	Mart, 2012-ci il
Təsdiq edən qurum:	
Təsdiq tarixi:	
Təklif olunan yenilənmə tarixi:	Mart, 2017-ci il

A.1. İŞƏ DAİR XÜSUSİ MƏLUMAT

A.1.1. ƏMƏK ŞƏRAİTİ

- İş qapalı mühitdə və normal iş saatlarında həyata keçirilir. Həftəsonları və ya gecələr əlavə iş saatları tətbiq oluna bilər;
- Əyilmək, diz çökmək, bükülmək və ağır yük qaldırmaq kimi fiziki işlər tələb olunur;
- Toksik materiallar, sıx iş mühiti, təhlükəli materiallardan və texnikadan müntəzəm istifadə olunur;
- Ezamiyyət tələb oluna bilər;
- Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası qaydaları, Ətraf mühitin mühafizəsi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Əmək Məcəlləsi, Texniki təhlükəsizlik haqqında, Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanunlar və digər müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunur.

A.1.2. İŞƏ QƏBUL TƏLƏBLƏRİ

- Əmək münasibətləri Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Əmək Məcəlləsi və digər normativ-hüquqi aktlarla tənzimlənir;
- İşə qəbul olunarkən sağlamlıq haqqında tibbi arayış, sonradan vaxtaşırı icbari tibbi müayinədən keçmək haqqında tibbi arayış (Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərarı və Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinin müvafiq əmrləri ilə nəzərdə tutulduğu hallarda) təqdim olunur;
- Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası qaydaları ilə təlimatlandırılmalar və fərdi mühafizə vasitələri ilə təminat məcburi xarakter daşıyır.

- Fiziki güc tələb olunur.

A.1.3. TABEÇİLİK

Kimə tabedir: Tikinti rəhbəri və ya briqadirlər.

Kim ona tabedir: Köməkçi və şəyirdlər.

A.1.4. PEŞƏ STANDARTLARI ÜÇÜN MƏSULİYYƏT VƏ MÜSTƏQİLLİK SƏVİYYƏLƏRİ

Səviyyələr	Məsuliyyət, fəaliyyətlərin mürəkkəbliyi və müstəqillik	Uyğun gələn səviyyə
1	Planlaşdırılmış qaydada birbaşa nəzarət altında işləmək İş təkrarlanan xarakterə malikdir və mürəkkəb olmayan bir neçə funksiyanı əhatə edir.	
2	Nəzarət altında işləmək, kiçik səlahiyyətlərə malik olmaq Təcrübə tələb edən fəaliyyətlərin yerinə yetirilməsi və əlaqələndirilməsi üçün məsuliyyət daşımaq Öz fəaliyyətlərini planlaşdırmaq və nəticələri barədə hesabat vermək Digər şəxslərlə əməkdaşlıq etmək və komandada işləmək	☒
3	Əvvəlcədən məlum olan vəzifə və fəaliyyətlər çərçivəsində müstəqil idarəetmə və komandanın idarə edilməsini həyata keçirmək (eyni zamanda həm idarəetmə, həm də istehsal subyekti kimi çıxış etmək) İşə yanaşmasını dəyişən şəraitə uyğunlaşdırmaq və dövri problemlərin həlli zamanı elementar nəzəriyyələrdən istifadə etmək Digər şəxslərin gündəlik işinə nəzarət etmək, əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün məsuliyyət daşımaq və işin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflər vermək İşçilərə rəhbərlik etmək Mürəkkəb fəaliyyətləri əlaqələndirmək və yerinə yetirmək. Ümumi təcrübədən istifadə etməklə xüsusi yeni fəaliyyətlər müəyyən etmək	
4	Yeni və çox vaxt yaradıcı metodlar tələb edən məsələlərlə məşğul olmaq. Müəkkəb məsələlərin həllində geniş təcrübədən istifadə etmək Gözlənilməz dəyişiklik olduğu halda əmək fəaliyyətinə rəhbərlik və nəzarəti həyata keçirmək Özü və başqaları üçün fəaliyyət meyarları hazırlamaq, onları nəzərdən keçirmək və təkmilləşdirmək Gözlənilən və ya gözlənilməz iş rejimi şəraitində qərarların qəbul edilməsinə məsuliyyət daşımaq Fərdlərin və qrupların peşəkar inkişafının idarə olunmasına məsuliyyət daşımaq Fəaliyyətləri müşahidə etmək, qiymətləndirmək, müvafiq hesabatlar hazırlamaq və dəyişikliklər təklif etmək	

A.1.5. KARYERA YÜKSƏLİŞİ VƏ SƏRBƏST MƏŞĞULLUQ İMKANLARI

- Təcrübə və müvafiq təhsil əldə etməklə rəhbər vəzifələrə yüksəlmək mümkündür;
- Bu peşədə yüksək ixtisaslı işlərə keçid təlimlər vasitəsi ilə mümkündür;
- Sərbəst məşğulluq imkanları mövcuddur.

A.2. ƏSAS VƏZİFƏLƏRİN (V) VƏ VƏZİFƏLƏR DAXİLİNDƏ FƏALİYYƏTLƏRİN (F) SİYAHISI

- V.1. İş tələblərini müəyyən etmək və təhlil etmək:
- F.1.1. Döşəmənin vurulması ardıcılığının planlaşdırılması və müvafiq xərclər ilə bağlı qaydaları, SƏTƏM (Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin mühafizəsi) və təşkilati tələbləri öyrənmək və onlara riayət etmək;
 - F.1.2. Müştəri ilə müzakirələr vasitəsilə və ya tələb olunan informasiya əsasında materiallar və metodlar ilə bağlı müştərinin tələblərinə dair təfərrüatları öyrənmək;
 - F.1.3. Hesabatlar və ya fiziki yoxlamalar əsasında ərazinin şəraitinin təfərrüatlarını dəqiqləşdirmək;
 - F.1.4. İş üçün tələb olunan məhsulların və / və ya xidmətlərin təfərrüatlarını müəyyən etmək, hazırlamaq və kəmiyyətini təyin etmək;
 - F.1.5. Daşıma üçün çatdırılma məntəqəsini və metodunu müəyyən etmək;
 - F.1.6. Müəssisənin iş təcrübəsinə uyğun olaraq təfərrüatları qeydə almaq.
- V.2. İş planı hazırlamaq:
- F.2.1. İş yerinə yetirmək üçün tələb olunan texniki və material seçimlərini müəyyən etmək və nəzərdən keçirmək;
 - F.2.2. İş təklifinin xülasəsini müştəri ilə razılaşdırmaq;
 - F.2.3. Təfərrüatlı iş planı hazırlamaq.
- V.3. Material, vaxt və əmək resurslarını hesablamaq:
- F.3.1. İş planı üçün tələb olunan materialların miqdarını müəyyən etmək;
 - F.3.2. İş yerinə yetirmək üçün tələb olunan əsas alət və avadanlıqların növlərini, istifadə müddətlərini hesablamaq;
 - F.3.3. İşin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan vaxtı hesablamaq.
- V.4. Təfərrüatları qeydə almaq və tələb olunduğu təqdirdə yoxlamaq:
- F.4.1. Müəssisənin iş təcrübəsinə uyğun olaraq iş xərclərini və qiymətləri qeydə almaq;
 - F.4.2. Müştəri üçün qiymət təklifi hazırlamaq;
 - F.4.3. Müəssisənin iş tələblərinə uyğun olaraq gələcəkdə istinad etmək üçün təfərrüatları qeydə almaq.
- V.5. Mexaniki və elektrik alətlərini seçmək:
- F.5.1. Mexaniki və elektrik alətlərini, elektrik təchizatı mənbələrini müəyyən etmək;
 - F.5.2. Alətlərin istismar üçün yararlılığını, təhlükəsizliyini və təmirə ehtiyac duyulan hər hansı qüsurları müəyyən etmək, məlumat verməklə aradan qaldırmaq.
- V.6. Quraşdırma işləri üçün materialları hazırlamaq:
- F.6.1. Tirləri və ya sifariş üzrə quraşdırılmalı olan digər döşəmə materiallarını yoxlamaq;
 - F.6.2. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq döşəmə tirlərini yerli şəraitə uyğunlaşdırmaq;

- F.6.3. Müvafiq təhlükəsizlik normalarına uyğun olaraq istifadə ediləcək materialları hazırlamaq və tətbiq etmək;
 - F.6.4. İşin başlanğıc nöqtə və xətlərini müəyyən etmək.
- V.7. Döşəmə materiallarını yerləşdirmək:
- F.7.1. Döşəmənin alt hissəsinin vəziyyətini qiymətləndirmək;
 - F.7.2. Quraşdırma və bərkitmə ilə bağlı təlimatlara və ardıcılığa riayət etmək;
 - F.7.3. Dizayn tələblərinə və texniki şərtlərə uyğun gələn materialları seçmək və tullantıların həcmi minimum səviyyəyə endirmək;
 - F.7.4. Materialların estetik görünüşünü yaxşılaşdırmaq, o cümlədən konstruksiya və rəngləri uyğunlaşdırmaq;
 - F.7.5. Tələb olunduğu təqdirdə döşəmənin əsasını müvafiq növə, istehsalçının təlimat və tövsiyələrinə uyğun texniki şərtləri yoxlamaq;
 - F.7.6. Döşəmə və pilləkənlər ilə bağlı düzəliş işlərini görmək.
- V.8. Döşəmə materiallarının quraşdırılması:
- F.8.1. Texniki prosedurlara uyğun olaraq döşəmə materiallarını hazırlamaq;
 - F.8.2. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq özülü qurmaq (tələb olunduğu təqdirdə);
 - F.8.3. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq bərkitmə metodunu və avadanlıqların növünü seçib tətbiq etmək;
 - F.8.4. Texniki prosedurlara uyğun olaraq döşəmə materiallarını alt və üst döşəmə hissəsinə quraşdırmaq;
 - F.8.5. Hazır döşəmələri və ya pilləkənləri yoxlamaq, qurğu və materiallarda olan boşluq və ya qüsurları aşkar edib aradan qaldırmaq.
- V.9. Döşəmə tirlərini mismarlamaq üçün hazırlamaq:
- F.9.1. Döşəmə tirlərini mismarlamaq və bərkitmək üçün müvafiq təlimat və ardıcılıqları yerinə yetirmək;
 - F.9.2. Ardıcılığa, nümunələrin eyniliyinə, texniki tələblərə uyğun olaraq birləşmələrin möhkəmliyini təmin etməklə tullantıların sayını minimum səviyyədə azaldaraq döşəmə tirlərini qurmaq;
 - F.9.3. Müvafiq olduğu təqdirdə konstruksiya və rəngi uyğunlaşdırmaqla materialın estetik görünüşünü artırmaq;
 - F.9.4. İş sahəsində mismar vuran aparatlar üçün elektrik enerjisi mənbəyini və hava şlanqını təmin etmək.
- V.10. Döşəmə tirlərini bərkitmək və mismarlamaq:
- F.10.1. Müvafiq təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olaraq mismarlar, pərçimlər və yapışqanı bərkitmə işi üçün hazırlamaq və istifadə etmək;
 - F.10.2. İş zamanı tələblərə uyğun olaraq baş tərəfdən mismarlama və ya gizli mismarlama metodlarından istifadə etmək;
 - F.10.3. Tamamlanmış işi yoxlamaq və aşkar edilən qüsurları texniki təlimatlara uyğun olaraq aradan qaldırmaq.
- V.11. Mozaikalı parket döşəməni düzmək:
- F.11.1. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq mozaikalı parketi uyğunlaşdırmaq;
 - F.11.2. Müvafiq təhlükəsizlik tələblərini nəzərə almaqla mozaikalı parket döşəmələrini hazırlamaq və istifadə etmək;
 - F.11.3. Örtülməli olan sahəni ölçmək, fəaliyyət istiqamətini və başlanğıc nöqtəni müəyyən etmək;
 - F.11.4. Tələb olunduğu təqdirdə istifadə edilməsi üçün yapışqan və döşəmə kənarları üçün haşiyə hazırlamaq.

- V.12. Mozaikalı parket hissələrini kəsmək və düzmək:
- F.12.1. Düzmək və bərkitmək ilə bağlı təlimatları və müvafiq ardıcılığı yerinə yetirmək;
 - F.12.2. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq müvafiq özül hazırlamaq;
 - F.12.3. Ardıcılığa, nümunələrin oxşarlığına və texniki şərtlərə riayət etməklə mozaikalı parketi düzmək və itkilərin həcmi minimum səviyyəyə endirmək;
 - F.12.4. Materialların estetik görünüşünü yüksəltmək, o cümlədən struktur və rəng uyğunluğunu təmin etmək;
 - F.12.5. Mozaikalı parket hissələrini kəsmək üçün dəqiq və aydın şəkildə işarələmək;
 - F.12.6. Müvafiq ölçü və formanı almaq üçün mozaikalı parket hissələrini kəsmək və bu zaman itkilərin səviyyəsini minimuma endirmək.
- V.13. Mozaikalı parketi düzmək:
- F.13.1. Tələb olunduğu təqdirdə istifadə edilməsi üçün yapışqan maddələr, haşiyələr və aksesuarları hazırlamaq;
 - F.13.2. Texniki şərtlərə uyğun olaraq yapışqan maddələrdən istifadə etmək;
 - F.13.3. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq bərkitmə metod və avadanlıqlarından istifadə etmək;
 - F.13.4. Tələb olunan nümunəni hazırlamaq üçün parketi düzmək və bərkitmək;
 - F.13.5. Müvafiq məsamələri və genişlənmə tikişlərini təmin etmək;
 - F.13.6. Haşiyələri və ya örtük hissələri bərkitmək / düzmək;
 - F.13.7. Yerinə yetirilən işi yoxlamaq və aşkar edilən hər hansı qüsurları aradan qaldırmaq.
- V.14. Yoxlamalar həyata keçirmək:
- F.14.1. Növbəti yoxlamalara ehtiyacların olub-olmadığını müəyyən etmək məqsədi ilə ilkin yoxlamaları həyata keçirmək.
- V.15. Təmir işlərini həyata keçirmək və materialları hazırlamaq:
- F.15.1. Təmir edilməli olan sahəni ölçmək və başlanğıc nöqtələri işarələmək;
 - F.15.2. Texniki şərtlərə uyğun olaraq zədələnmiş hissələri çıxarmaq və ya təmir etmək;
 - F.15.3. Texniki tələblərə və təlimatlara uyğun olaraq münasib yapışqan / bərkidici, dolğu və / və ya rəngləyici maddələri seçmək.
- V.16. Döşəməni təmir etmək:
- F.16.1. Birləşmələrin müvafiq şəkildə uyğunluğunu təmin etmək üçün əvəzedici döşəmə materiallarını kəsmək;
 - F.16.2. Texniki təlimatlara uyğun olaraq yapışqan / bərkidici maddələrdən istifadə etmək;
 - F.16.3. İşləri tamamlamaq üçün əvəzedici döşəmə materiallarını düzmək;
 - F.16.4. Texniki proseduralarına uyğun olaraq təmir işlərini tamamlamaq üçün zədələnmiş sahələri doldurmaq və / və ya yenidən rəngləmək.
- V.17. Müvafiq alətlər vasitəsi ilə təsərrüfat və təmizlik işlərini yerinə yetirmək:
- F.17.1. Tələb olunduğu təqdirdə istifadə edilməyən materialları saxlamaq və ya təkrar istifadə etmək;
 - F.17.2. Bütün alət və avadanlıqları təmizləmək, onlara texniki xidmət göstərmək və saxlamaq;
 - F.17.3. İş sahəsini təmizləmək və tullantıları atmaq.

A.3. SƏRİŞTƏLƏR HAQQINDA

Fərdin "Taxta döşəmə və parket ustası" peşə standartı üzrə vəzifə və fəaliyyətləri həyata keçirməsi üçün zəruri olan əsas sərişmələr "Taxta döşəmə və parket ustası" peşəsi üzrə müvafiq təlim

standartında göstərilmişdir (formal, qeyri-formal və informal təlimlər vasitəsilə əldə olunan bilik, bacarıq, yanaşma və davranış).

A.4. QIYMƏTLƏNDİRMƏLƏR HAQQINDA

Bu peşədə fərdin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi prosesi "Taxta döşəmə və parket ustası" peşəsi üzrə müvafiq peşə standartının qiymətləndirilməsində öz əksini tapır. Fərdin sistemli qiymətləndirilmələr vasitəsilə qiymətləndirilməsi işəgötürənə müxtəlif məqsədlər (yəni işəgötürmə, karyerada irəli çəkmə, heyətin qiymətləndirilməsi, təlim ehtiyaclarının qiymətləndirilməsi) baxımından faydalı ola bilər.

B. PEŞƏ STANDARTI ÜZRƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏ NÜMUNƏSİ

Taxta döşəmə və parket ustası

Qiymətləndirməyə dair qısa məlumat

Döşəmə ustası üçün qiymətləndirmə nümunəsi taxta, laminat, vinil parket və digər materiallardan istifadə edərək binaların və digər tikililərin daxili hissələri üçün döşəmə örtüklərinin ölçülməsi, kəsilməsi və vurulması, həmçinin döşəmələrə, divarlara və kabinetlərə bloklar, təmas və ya zərbəni, səsi udan materiallar və ya bəzək örtüklərinin vurulması; avadanlıqlar və işıq cihazları kimi maneələrin götürülməsi və çıxarılması ilə əlaqədar tələb olunan bilik və bacarıqları müəyyən edərək qiymətləndirir.

Hazırkı peşə üçün **təvsiyə edilən qiymətləndirmə metodları** aşağıdakılardır: (i) fəaliyyətin qiymətləndirilməsi və (ii) yazılı testlər. Sözügedən peşə üçün qiymətləndirmə proqramının nümunəsi aşağıda verilmişdir.

Məşğulluq Təsnifatında (MT) peşənin kodu:	7122 (Döşəmə salan)
MT-də ixtisas (bacarıq) səviyyəsi:	2
ISCO 08-də işin kodu:	7122 (Floor layer)
ISCO 08-də ixtisas (bacarıq) səviyyəsi:	2
Test versiyası:	01
Hazırlanma tarixi:	Mart, 2012-ci il
Təsdiq edən qurum:	
Təsdiq tarixi:	

B.1. FƏALİYYƏT MEYARLARI

Bu meyarlar peşə standartındakı vəzifə və fəaliyyətlərlə birbaşa əlaqəlidir. Onlar ölçülə bilən formada müəyyən edilməlidir ki, qiymətləndirmə nümunələri hazırlayanlar üçün qiymətləndirmə maddələrinin formalaşdırılması baxımından faydalı olsun. Birinci (V.1) və sonuncu (V.17) vəzifələrə uyğun gələn fəaliyyət meyarları ilə bağlı nümunə aşağıda göstərilmişdir.

Fəaliyyət meyarı nümunəsi:

- V.1. İş tələblərini müəyyən etmək və təhlil etmək:
- F.1.1. Döşəmənin vurulması ardıcılığının planlaşdırılması və müvafiq xərclər ilə bağlı qaydaları, SƏTƏM (Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin mühafizəsi) və təşkilati tələbləri öyrənmək və onlara riayət etmək;
 - F.1.2. Müştəri ilə müzakirələr vasitəsilə və ya tələb olunan informasiya əsasında materiallar və metodlar ilə bağlı müştərinin tələblərinə dair təfərrüatları öyrənmək;
 - F.1.3. Hesabatlar və ya fiziki yoxlamalar əsasında ərazinin şəraitinin təfərrüatlarını dəqiqləşdirmək;
 - F.1.4. İş üçün tələb olunan məhsulların və / və ya xidmətlərin təfərrüatlarını müəyyən etmək, hazırlamaq və kəmiyyətini təyin etmək;
 - F.1.5. Daşıma üçün çatdırılma məntəqəsini və metodunu müəyyən etmək;
 - F.1.6. Müəssisənin iş təcrübəsinə uyğun olaraq təfərrüatları qeydə almaq.

...

V.17. Müvafiq alətlər vasitəsi ilə təsərrüfat və təmizlik işlərini yerinə yetirmək:

F.17.1. Tələb olunduğu təqdirdə istifadə edilməyən materialları saxlamaq və ya təkrar istifadə etmək;

F.17.2. Bütün alət və avadanlıqları təmizləmək, onlara texniki xidmət göstərmək və saxlamaq;

F.17.3. İş sahəsini təmizləmək və tullantıları atmaq.

B.2. QIYMƏTLƏNDİRMƏ İLƏ BAĞLI RESURLAR

a) Material və komponentlər: laminat, keramik plitə, bərk ağac, yapışqan.

b) Alət və avadanlıqlar: düzbücaqlı xətkəş, metrə, qayçı, sıxaclar, çəkiç, xırda-dişli dairəvi mişar, kürəkciç.

c) İstehlak malları: qələm, marker.

B.3. QIYMƏTLƏNDİRMƏ METODLARI

Fərdin səriştəsini qiymətləndirmək məqsədilə aşağıdakı iki metoddan istifadə olunur: (i) fəaliyyətin qiymətləndirilməsi və (ii) yazılı test.

B.3.1. FƏALİYYƏTİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ

İcra müddəti: 2 saat.

İşlərin sayı: 1.

İşlərin icrasını qiymətləndirmək üçün meyarlar işəgötürən tərəfindən müəyyən olunur.

Əhatə olunan sahələr:

25% Material, vaxt və əmək resurslarını hesablamaq:

İş planı üçün tələb olunan materialların miqdarını müəyyən etmək;

İşi yerinə yetirmək üçün tələb olunan əsas alət və avadanlıqların növlərini, istifadə müddətlərini hesablamaq;

İşin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan vaxtı hesablamaq.

50% Döşəmə materiallarının quraşdırılması:

Texniki prosedurlara uyğun olaraq döşəmə materiallarını hazırlamaq;

İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq özülü qurmaq (tələb olunduğu təqdirdə);

İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq bərkitmə metodunu və avadanlıqların növünü seçib tətbiq etmək;

Texniki prosedurlara uyğun olaraq döşəmə materiallarını alt və üst döşəmə hissəsinə quraşdırmaq;

Hazır döşəmələri və ya pilləkənləri yoxlamaq, qurğu və materiallarda olan boşluq və ya qüsurları aşkar edib aradan qaldırmaq.

- 25% Müvafiq alətlər vasitəsi ilə təsərrüfat və təmizlik işlərini yerinə yetirmək:
Tələb olunduğu təqdirdə istifadə edilməyən materialları saxlamaq və ya təkrar istifadə etmək;
Bütün alət və avadanlıqları təmizləmək, onlara texniki xidmət göstərmək və saxlamaq;
İş sahəsini təmizləmək və tullantıları atmaq.

İş nümunəsi 1: Laminat döşənməsi.

Maksimum müddət: 2 saat.

İştirakçının görəcəyi işlər: İştirakçı 18 kvadrat metr sahəyə malik otaqda laminat döşəyəcəkdir. İştirakçı laminatı hamar və möhkəm döşəmənin üzərinə vuracaqdır.

B.3.2. YAZILI QIYMƏTLƏNDİRMƏ

İcra müddəti: 22 dəqiqə.

Sualların sayı: 22.

Yazılı qiymətləndirməni keçmək üçün tələb olunan düzgün cavabların sayı işəgötürən tərəfindən müəyyən olunur.

Tövsiyə olunan nisbət: 70%.

Əhatə olunan vəzifələr:

- 25% İş tələblərini müəyyən etmək və təhlil etmək
10% İş planı hazırlamaq
25% Material, vaxt və əmək resurslarını hesablamaq
20% Təfərrüatları qeydə almaq və tələb olunduğu təqdirdə yoxlamaq
20% Mexaniki və elektrik alətlərini seçmək

Sual nümunələri:

1. Aşağıdakılardan hansı bərk ağacdan ibarət möhkəm döşəmələrin üstünlükləri sırasına daxil deyildir?

- Davamlı olur və asanlıqla xidmət göstərilə bilər.
- Rütubətə qarşı həssas olur.
- Evə real dəyər verir.
- Sadə, lakin bəzəkli olur.

2. Laminat döşəmələr üçün hansı fikir doğru deyildir?

- Bərk ağacdan ibarət döşəməyə müvafiq alternativdir.
- Üz hissədə təbii ağac şəkli ilə örtülmüşdür.
- Döşəmənin kənarlarını asanlıqla çıxarmaq və əvəz etmək olur.
- Bir-birinə keçirilmiş bir neçə qat bərk ağacdan ibarətdir.

3. Bunlardan hansı keramik plitə üçün doğru deyildir?

- Lazımı şəkildə qoyulduğu təqdirdə, onlar hər hansı digər döşəmə örtən məhsulları keyfiyyət və davamlıq baxımından ötəcəkdir.

- b) Onlarda qoxu, allergiya yaradan maddələr və bakteriyalar olmur.
c) Onlar sınırmır və ya bölünmür.
d) Onlar yanmır və ya toksik qazlar buraxmır.
4. Bunlardan hansı təbii daş plitələr üçün doğru deyildir?
a) Onlar adi məişət təmizləyiciləri ilə təmizlənə bilər.
b) Heç hansı iki plitə bir-birinə bənzəmir.
c) Onların məsaməli səthləri suyu və ləkələri hopdura bilər.
d) Onlar keramik plitə ilə müqayisədə daha bahalıdır.
5. Bunlardan hansı davamlı döşəmə hesab olunur?
a) Rezin
b) Palıd
c) Dəri
d) Ağac
6. Bunlardan hansı xalçanın üstünlüyü hesab olunmur?
a) Bu sizin ayaqlarınız, dizləriniz və qıçlarınız üçün rahatdır.
b) O, qoxunu hopdura bilər.
c) O, alt döşəmənin bir sıra çatışmazlıqlarını gizlədə bilər.
d) O, qənaətlidir və vurulma xərcləri çox aşağıdır.
7. Bunlardan hansı çox satılan xalçalar sırasına daxil deyildir?
a) Naxışlı
b) Nazik yun toxunuşlu
c) Saçaqlı
d) Bərbər
8. Hansı ənənəvi xalı növü investisiya yatırılması üçün daha əlverişli hesab olunur?
a) Tibet
b) Şərq
c) Fars
d) Kilim
9. Hansı xalça lifi təbii hesab olunmur?
a) Sızal
b) Olefin
c) Abaka
d) Yun
10. _____ sistem döşəmə vurulmadan əvvəl aktivləşdirilməlidir.
a) İsitmə – Ventilasiya – Soyutma
b) İsti hava
c) Ətraf hava

11. _____ və _____ növləri güclü qoxu verir; tez-alışan maddələrdir və nəfəs üçün təhlükə yaradır.
- Əlaqə yapışqanları – bir sıra elastik tikiş örtükləri
 - Sulu yapışqan maddələr – lateks tikiş örtükləri
 - Yaşıl etiketlər – döşəmə
12. Kürəkci _____ qismində istifadə edilir
- yapışqan üçün bel
 - yapışqanı yaymaq üçün alət
 - tükün düzgün olduğunu yoxlamaq üçün güzgü
 - Yapışqanın nə qədər yayıldığını ölçmək üçün alət
13. Hansı vaxt ventilyatorların birbaşa olaraq yapışqan birləşmələrinin üzərinə tutulması üçün ən əlverişli vaxtdır?
- İsti olduqda
 - Döşəməni qurutmaq istədikdə
 - Yapışqan kifayət qədər sürətlə qurumadıqda
 - Otağı havalandırmaq lazım olduqda
14. Hörmə arxalıq xüsusiyyətinə malik sıx xalçanı ağac səthli təbəqəyə yapışdırmaq üçün nə qədər açıq vaxt tələb olunur?
- Tüstünün udmaq üçün nə qədər çox vaxt tələb olunarsa
 - Hər 10 kvadrat metr üçün beş dəqiqə
 - Ərazinin şəraitindən asılıdır
 - Növbəti mərhələdə nə qədər tez olmaq istəyinizdən asılıdır
15. Birbaşa yapışdırma əməliyyatı üçün hissələri düzləndirən zaman mexaniki uzadıcıdan istifadə edilmir.
- Doğrudur
 - Yanlıştır
16. Aşağıdakı xalçalardan hansı birbaşa yapışdırma metodu vasitəsi ilə qurulmamalıdır?
- Cut arxalı xalça
 - Polipropilen arxalı xalça
 - Vilton arxalı xalça
 - PVC arxalı xalça
17. Yapışdırıcı maddə üst təbəqəyə lazımı şəkildə yapışmırsa, buna səbəb, adətən, _____
- açıq vaxtın düzgün olmamasıdır
 - döşəmənin üzəridən kifayət qədər yapışdırıcının olmamasıdır
 - yapışdırıcı maddənin düzgün seçilməməsidir
 - A, B və C variantları
18. _____ üst təbəqədə dinamik təzahürlərdir, çünki onlar zaman keçdikcə öz formasını dəyişdirməklə döşəmə təbəqəsinə təsir göstərir.
- Çatlar

- b) Zolaqlar
- c) Rəngli kölgələr
- d) Məhlullar

19. Döşəmə sadəcə hamar görünməsi, onun _____ olması demək deyildir ki, bu da əksər döşəmə strukturları üçün hamarlıqdan daha çox əhəmiyyət kəsb edir.

- a) kifayət qədər aşağı
- b) kifayət qədər yüksək olması
- c) hamar
- d) yastı

20. _____ yastı, hamar döşəmələr üçün ən son cavabdır.

- a) Özünü-tarazlaşdıran alt təbəqə
- b) Təzyiqə həssas olan yapışdırıcılar
- c) İkiqat yapışqanlı yapşdırmalar
- d) Birbaşa yapışqanlı yapşdırmalar

21. Özünü-tarazlaşdıran alt təbəqə yapışdırmalarının uğurunun əsas amili düzgün _____ seçilməsidir.

- a) yapşdırıcının
- b) astarın
- c) tikiş örtüyünün
- d) rolükün

22. Alt təbəqə _____ istehsalçısının texniki şərtlərinə uyğun olaraq qurulmalıdır.

- a) özül
- b) döşəmə
- c) təchizatçı
- d) xalça

B.4. NƏTİCƏLƏRİN QEYDƏ ALINMASI

Hər bir iştirakçı üçün fərdi hesabatlar hazırlanmalı və fəaliyyətin qiymətləndirilməsi, eləcə də yazılı qiymətləndirmə üzrə toplanan balların hesabatı onlara təqdim edilməlidir. Qiymətləndirmə bir nəfər üçün bir dəfədən artıq istifadə edildiyi təqdirdə hesabatda qiymətləndirmədən əvvəlki və sonrakı ballar arasındakı faiz dəyişikliyi də əks olunmalıdır.

“Peşə standartları üzrə qiymətləndirmənin hazırlanması prosedurları” adlı sənəddə qiymətləndirmə üzrə geniş nəzəri və praktiki məlumatlar verilmişdir.

C. MÜƏSSISƏLƏR ÜÇÜN NÜMUNƏVİ TƏLİM STANDARTI

Taxta döşəmə və parket ustası

Təlim standartına dair qısa məlumat

Hazırkı təlim standartı müəssisələr, təlim mərkəzləri və institutları, təlim iştirakçıları üçün hazırlanmışdır və döşəməsalan üçün tələb olunan səriştələri əks etdirir. İşlə bağlı səriştənin nümayiş etdirilməsi üçün tələb olunan səriştələrin əldə edilməsinə xidmət edən təlim proqramları, kurikulumlar və təlim materiallarının hazırlanmasında bu standartdan təlimat kimi istifadə etmək olar. Bu standart əsasında hazırlanmış təlim digər peşələr üzrə səriştələrə malik olan, mövcud səriştələrini inkişaf etdirmək, mövcud iş yerində digər vəzifələri icra edə bilmək, yaxud digər müəssisədə və ya digər peşə üzrə iş tapmaq üçün yeni ümumi səriştələr əldə etmək istəyən şəxslər üçün də uyğun ola bilər.

Məşğulluq Təsnifatında (MT) (bu təlimin müvafiq olduğu) peşənin kodu:	7122 (Döşəmə salan)
MT-də ixtisas (bacarıq) səviyyəsi:	2
ISCO 08-də işin kodu:	7122 (Floor layer)
ISCO 08-də ixtisas (bacarıq) səviyyəsi:	2
Milli İxtisas Çərçivəsi ilə əlaqə:	
ISCED-də kodu:	
Hazırlanma tarixi:	Mart, 2012-ci il
Təsdiq edən qurum:	
Təsdiq tarixi:	
Təklif olunan yenilənmə tarixi:	Mart, 2017-ci il

C.1. SƏRİŞTƏLƏRİN QISA TƏSVİRİ

Bilik:	<ul style="list-style-type: none">• SƏTƏM, normativ baza, standartlar və təcrübələr• Bütün növ döşəmə materialları və onların keyfiyyəti• Əsas alət və avadanlıqların növləri• Döşəmənin hazırlanması metod və üsulları• Döşəmə tirlərinin mismarlanması, faner təbəqə və tir üzərində döşəmənin vurulması• Müvafiq şəraitə uyğun döşəmənin örtülməsi, qurulması və tamamlanması işləri• Qüsurlar:<ul style="list-style-type: none">○ qüsurların aradan qaldırılması və təmir / bərpa seçimləri○ struktur nöqsanları və təmir / bərpa seçimləri○ material ilə bağlı nöqsanlar və təmir / bərpa seçimləri○ alt və üst döşəmə ilə bağlı nöqsanlar və təmir / bərpa seçimləri• Ətraf mühitin mühafizəsi tələbləri• Texniki məlumatların və informasiyanın qeydə alınması, hesabatın verilməsi
---------------	---

- və saxlanması baxımından döşəmənin hazırlanması prosedurları üzrə tələblər və xarakterik xüsusiyyətlər
- Ümumi riyazi biliklər

Bacarıq:	<ul style="list-style-type: none">• Məsuliyyəti dərk edərək məhsuldarlığı və işin keyfiyyətini yüksəltmək məqsədilə əməkdaşlıq yanaşmasından istifadə edərək digərləri ilə komanda halında çalışmaq• Yerinə yetirilən iş ilə bağlı problemləri aşkar etmək və müvafiq planlar hazırlamaq məqsədi ilə yoxlama və təhlil metodundan istifadə etmək• Müştəri ilə fəal ünsiyyət qurmaq• Vəzifə təlimatlarını aydınlaşdırmaq və təsdiqləmək• Verilmiş vəzifə tələbləri çərçivəsində fəaliyyəti planlaşdırmaq• Şəxsi fəaliyyət məqsədlərini müəyyən etmək, onları izləmək və yerinə yetirmək• Aşağıdakılar ilə bağlı texniki metod və üsullardan istifadə etmək:<ul style="list-style-type: none">○ döşəmənin vurulması ardıcılığının planlaşdırılması və xərclərin hesablanması○ dizayn məlumatlarının alınması və təqdim edilməsi○ döşəmə tirlərinin düzülməsi○ döşəmə tirlərinin kənar haşiyələrinin mismarlanması○ mozaikalı parketin düzülməsi○ döşəmə tirlərinin və mozaikalı parketin təmir edilməsi○ döşəmə tirlərinin mismarlanması, faner təbəqə və tirlər üzərində döşəmənin vurulması ilə bağlı metodlar
----------	--

Yanaşma:	<ul style="list-style-type: none">• Dəqiq iş qrafikinə uyğun məsuliyyətli və etibarlı fəaliyyət• Şifahi və yazılı təlimatları başa düşmək və yerinə yetirmək• Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri təcrübədə tətbiq etmək
----------	--

Əlavə / ümumi səriştələr:	<ul style="list-style-type: none">• Azərbaycan dilindən başqa digər dillərdə olan təlimatları başa düşmək• Sərbəst məşğulluq üçün sahibkarlıq yanaşması və davranışları
---------------------------	--

C.2.TƏLİM SXEMİ

Müvafiq təlim kursunu uğurla başa vuran “Taxta döşəmə və parket ustası” aşağıdakı bacaracaqdır / biləcəkdir:

Bölmə 1: Verilmiş vəzifə tələbləri çərçivəsində fəaliyyəti planlaşdırmaq

Öyrənmə nəticələri:

Nəticə 1	Əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün mexaniki və elektrik alət və avadanlıqların seçilməsi və sazlanması, alət və avadanlıqları işə hazırlamazdan əvvəl texniki təhlükəsizlik qaydalarına riayət edilməsi və döşəmənin quraşdırılması işinin təşkili zamanı təhlükəsiz əmək şəraitinin təmin edilməsi qaydalarını sadalamaq;
Nəticə 2	Hesabatlar və ya fiziki yoxlamalar əsasında ərazinin şəraitinin təfərrüatlarının dəqiqləşdirilməsi, iş üçün tələb olunan texniki material və xidmətlərin təfərrüatlarının müəyyən edilməsi, hazırlanması və kəmiyyətinin təyin edilməsi qaydalarını nümayiş etdirmək;
Nəticə 3	Müəssisənin iş tələblərinə uyğun olaraq iş xərclərini və qiymətlərin qeydə

alınması qaydalarını izah etmək.

Bölmə 2: Vəzifə təlimatlarını aydınlaşdırmaq və təsdiqləmək

Öyrənmə nəticələri:

- Nəticə 1 Təfərrüatlı iş planının hazırlanması, təsdiqlənməsi və həyata keçirilməsi qaydalarını sadalamaq;
- Nəticə 2 Müştəri ilə müzakirələr vasitəsilə və ya tələb olunan informasiya əsasında materiallar və metodlar ilə bağlı müştərinin tələblərinə dair təfərrüatların öyrənilməsi, hazırlanmış iş təkliflərinin müştəri ilə razılaşdırılması qaydalarını izah etmək.

Bölmə 3: Vəzifə təlimatlarından irəli gələn metod və üsullardan istifadə etmək

Öyrənmə nəticələri:

- Nəticə 1 Parket örtüyün zəruri sahəsinin hesablanması, parket plankalarının sıralarının sayının müəyyən edilməsi, parket örtüyünün qənaətli istifadəsi üçün hesablamaların yerinə yetirilməsi qaydalarını izah etmək;
- Nəticə 2 Səs izolyasiyasının quraşdırılması, dirəklərin astarın üzərinə layihəyə uyğun quraşdırılması, layihə üzrə qaralama döşəmə üçün taxtaların quraşdırılması, taxta qaralama döşəmənin vurulması, taxtaların hazırlanmış səthini rəndə ilə hamarlanması, ruletka vasitəsilə nişanlamanın aparılması, sıfır səviyyəli nişanın müəyyən edilməsi kimi parket döşəmə altına astarın hazırlanması işlərini nümayiş etdirmək;
- Nəticə 3 DSP plitələrin hazırlanması, mastika üzərinə plitələrin düzülməsi, parketin özülünün hazırlanması kimi parket döşəmə altına astarın vurulması işlərini nümayiş etdirmək;
- Nəticə 4 İş çertyojlarının oxunması, səviyyə ölçəndən istifadə edilməsi, hidravlik nivelirdən istifadə edilməsi, layihə üzərində nişanlamanın aparılması və konstruksiya üzərində onların dəqiqliklə bərkidilməsi kimi ölçmə, nişanlama və bərkidilmə işlərini nümayiş etdirmək;
- Nəticə 5 Parket lövhənin seçilməsi, çeşidlənməsi, keyfiyyətə ilkin nəzarətin yerinə yetirilməsi, lövhələrin altının dirəklərinin qurulması, lövhələrin düzülməsi, lövhələrin dirəklər üzərinə düzülməsi, parket lövhələrinin quraşdırılması işinin təşkil edilməsi kimi taxta özül üzərinə parket plankalarından parket döşəmənin vurulması işlərini nümayiş etdirmək;
- Nəticə 6 Döşəmənin defektlərinin müəyyən edilməsi, parket döşəmənin ayrı-ayrı hissələrinin demontaj edilməsi, parket plankalarının, taxtalarının və lövhələrinin dəyişdirilməsi, laklanmış səthin paradaqlanmasının yerinə yetirilməsi kimi parket döşəmənin cilalanma və sıyrığa ilə işlənməsi yolu ilə hazırlanması işlərini nümayiş etdirmək;
- Nəticə 7 Parket döşəmənin işlənilib hazırlanması üçün lakların seçilməsi, sənayedə istehsal olunan lakların növlərinin ayırd edilməsi, parketi sürtmək üçün mastikanın hazırlanması işlərini nümayiş etdirmək.

Bölmə 4: Şəxsi fəaliyyət məqsədlərini müəyyən etmək, onları izləmək və yerinə yetirmək

Öyrənmə nəticələri:

- Nəticə 1 İş yerinin təşkil olunmasının növləri və xüsusiyyətləri, layihə tapşırıqlarının oxunması, tikinti çertyojlarının oxunması qaydalarını izah etmək;
- Nəticə 2 Materialların ilkin keyfiyyət qiymətləndirilməsinin yerinə yetirilməsi, parket materiallarının standartda uyğun seçilməsi, əyilmə, düyün və göbələk qüsurlarına görə parket materialının çıxış edilməsi qaydalarını nümayiş etdirmək;

Nəticə 3 Dizayn tələblərinə və texniki şərtlərə uyğun gələn materialların seçilməsi, konstruksiya və rənglərin uyğunlaşdırılması və tullantıların həcmi minimum səviyyəyə endirilməsi üsullarını izah etmək.

Bölmə 5: Digərləri ilə komanda halında çalışmaq

Öyrənmə nəticələri:

Nəticə 1 Fəaliyyət qrafikinə riayət etmək üçün həmkarlar ilə həm şifahi, həm də yazılı şəkildə aydın ünsiyyətin qurulması yollarını nümayiş etdirmək;

Nəticə 2 Həmkarlar qarşısında götürülmüş öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin əhəmiyyətini izah etmək və bunu etmək mümkün olmadığı təqdirdə vaxtında məlumat vermək;

Nəticə 3 Fəaliyyəti təmin etmək və təkmilləşdirmək məqsədilə həmkarlara təlimat və məsləhətlərin necə verildiyini izah etmək.

Bölmə 6: Yerinə yetirilən iş ilə bağlı problemləri aşkar etmək və müvafiq planlar hazırlamaq məqsədi ilə yoxlama və təhlil metodundan istifadə etmək.

Öyrənmə nəticələri:

Nəticə 1 Fəaliyyət ardıcılığının planlaşdırılması, müvafiq xərclər, sağlamlıq və təhlükəsizlik ilə bağlı qaydaların, təşkilati tələblərin öyrənilməsi və onlara riayət edilməsi qaydalarını izah etmək;

Nəticə 2 Yoxlamalar həyata keçirmək, növbəti yoxlamalara ehtiyacların olub-olmadığını müəyyən etmək məqsədi ilə ilkin yoxlamanın zəruriliyini izah etmək;

Nəticə 3 Təmirə ehtiyac olduğu halda təmir edilməli olan sahənin ölçülməsi, başlanğıç nöqtələrin işarələnməsi, texniki şərtlərə uyğun olaraq zədələnmiş hissələrin çıxarılması və ya təmiri, texniki tələblərə və təlimatlara uyğun olaraq münasib təmir metod və vasitələrinin seçilməsi və tətbiqi qaydalarını nümayiş etdirmək;

Nəticə 4 Müəssisə tələblərinə uyğun olaraq gələcəkdə yarana biləcək təkrar və ya yeni problemlərin qabaqcadan müəyyən edilməsi və aradan qaldırılması üçün yeni yoxlama və təhlil metodlarını nümayiş etdirmək.

Bölmə 7: Müştəri ilə fəal ünsiyyət qurmaq.

Öyrənmə nəticələri:

Nəticə 1 Müştərilərin tələblərini müəyyən etmək, seçimlər, xidmətlər barədə onlara məsləhət vermək, onların sifarişlərini dəqiq şəkildə qeyd etmək və işə başlamazdan əvvəl bütün təfərrüatların yoxlanılmasını təmin etmək;

Nəticə 2 Müştərilərə göstərilən xidmətin keyfiyyətinə təsir edən hər hansı bir vəziyyəti müəyyən etmək və aydın şəkildə izah etmək;

Yuxarıdakı sahələr üzrə təlim keçmiş şəxs aşağıdakı vəzifə və fəaliyyətləri yerinə yetirə bilər:

Əsas vəzifələrin (V) və vəzifələr daxilində fəaliyyətlərin (F) siyahısı ¹

- V.1. İş tələblərini müəyyən etmək və təhlil etmək:
- F.1.1. Döşəmənin vurulması ardıcılığının planlaşdırılması və müvafiq xərclər ilə bağlı qaydaları, SƏTƏM (Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin mühafizəsi) və təşkilati tələbləri öyrənmək və onlara riayət etmək;
 - F.1.2. Müştəri ilə müzakirələr vasitəsilə və ya tələb olunan informasiya əsasında materiallar və metodlar ilə bağlı müştərinin tələblərinə dair təfərrüatları öyrənmək;
 - F.1.3. Hesabatlar və ya fiziki yoxlamalar əsasında ərazinin şəraitinin təfərrüatlarını dəqiqləşdirmək;
 - F.1.4. İş üçün tələb olunan məhsulların və / və ya xidmətlərin təfərrüatlarını müəyyən etmək, hazırlamaq və kəmiyyətini təyin etmək;
 - F.1.5. Daşıma üçün çatdırılma məntəqəsini və metodunu müəyyən etmək;
 - F.1.6. Müəssisənin iş təcrübəsinə uyğun olaraq təfərrüatları qeydə almaq.
- V.2. İş planı hazırlamaq:
- F.2.1. İş yerinə yetirmək üçün tələb olunan texniki və material seçimlərini müəyyən etmək və nəzərdən keçirmək;
 - F.2.2. İş təklifinin xülasəsini müştəri ilə razılaşdırmaq;
 - F.2.3. Təfərrüatlı iş planı hazırlamaq.
- V.3. Material, vaxt və əmək resurslarını hesablamaq:
- F.3.1. İş planı üçün tələb olunan materialların miqdarını müəyyən etmək;
 - F.3.2. İş yerinə yetirmək üçün tələb olunan əsas alət və avadanlıqların növlərini, istifadə müddətlərini hesablamaq;
 - F.3.3. İşin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan vaxtı hesablamaq.
- V.4. Təfərrüatları qeydə almaq və tələb olunduğu təqdirdə yoxlamaq:
- F.4.1. Müəssisənin iş təcrübəsinə uyğun olaraq iş xərclərini və qiymətləri qeydə almaq;
 - F.4.2. Müştəri üçün qiymət təklifi hazırlamaq;
 - F.4.3. Müəssisənin iş tələblərinə uyğun olaraq gələcəkdə istinad etmək üçün təfərrüatları qeydə almaq.
- V.5. Mexaniki və elektrik alətlərini seçmək:
- F.5.1. Mexaniki və elektrik alətlərini, elektrik təchizatı mənbələrini müəyyən etmək;
 - F.5.2. Alətlərin istismar üçün yararlılığını, təhlükəsizliyini və təmirə ehtiyac duyulan hər hansı qüsurları müəyyən etmək, məlumat verməklə aradan qaldırmaq.
- V.6. Quraşdırma işləri üçün materialları hazırlamaq:
- F.6.1. Tirləri və ya sifariş üzrə quraşdırılmalı olan digər döşəmə materiallarını yoxlamaq;
 - F.6.2. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq döşəmə tirlərini yerli şəraitə uyğunlaşdırmaq;
 - F.6.3. Müvafiq təhlükəsizlik normalarına uyğun olaraq istifadə ediləcək materialları hazırlamaq və tətbiq etmək;
 - F.6.4. İşin başlanğıc nöqtə və xətlərini müəyyən etmək.
- V.7. Döşəmə materiallarını yerləşdirmək:
- F.7.1. Döşəmənin alt hissəsinin vəziyyətini qiymətləndirmək;
 - F.7.2. Quraşdırma və bərkitmə ilə bağlı təlimatlara və ardıcılığa riayət etmək;

¹ Müvafiq sahə üçün olan peşə standartındakı ilə eynidir.

- F.7.3. Dizayn tələblərinə və texniki şərtlərə uyğun gələn materialları seçmək və tullantıların həcmi minimum səviyyəyə endirmək;
 - F.7.4. Materialların estetik görünüşünü yaxşılaşdırmaq, o cümlədən konstruksiya və rəngləri uyğunlaşdırmaq;
 - F.7.5. Tələb olunduğu təqdirdə döşəmənin əsasını müvafiq növə, istehsalçının təlimat və tövsiyələrinə uyğun texniki şərtləri yoxlamaq;
 - F.7.6. Döşəmə və pilləkənlər ilə bağlı düzəliş işlərini görmək.
- V.8. Döşəmə materiallarının quraşdırılması:
- F.8.1. Texniki prosedurlara uyğun olaraq döşəmə materiallarını hazırlamaq;
 - F.8.2. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq özülü qurmaq (tələb olunduğu təqdirdə);
 - F.8.3. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq bərkitmə metodunu və avadanlıqların növünü seçib tətbiq etmək;
 - F.8.4. Texniki prosedurlara uyğun olaraq döşəmə materiallarını alt və üst döşəmə hissəsinə quraşdırmaq;
 - F.8.5. Hazır döşəmələri və ya pilləkənləri yoxlamaq, qurğu və materiallarda olan boşluq və ya qüsurları aşkar edib aradan qaldırmaq.
- V.9. Döşəmə tirlərini mismarlamaq üçün hazırlamaq:
- F.9.1. Döşəmə tirlərini mismarlamaq və bərkitmək üçün müvafiq təlimat və ardıcılıqları yerinə yetirmək;
 - F.9.2. Ardıcılığa, nümunələrin eyniliyinə, texniki tələblərə uyğun olaraq birləşmələrin möhkəmliyini təmin etməklə tullantıların sayını minimum səviyyədə azaldaraq döşəmə tirlərini qurmaq;
 - F.9.3. Müvafiq olduğu təqdirdə konstruksiya və rəngi uyğunlaşdırmaqla materialın estetik görünüşünü artırmaq;
 - F.9.4. İş sahəsində mismar vuran aparatlar üçün elektrik enerjisi mənbəyini və hava şlanqını təmin etmək.
- V.10. Döşəmə tirlərini bərkitmək və mismarlamaq:
- F.10.1. Müvafiq təhlükəsizlik tələblərinə uyğun olaraq mismarlar, pərçimlər və yapışqanı bərkitmə işi üçün hazırlamaq və istifadə etmək;
 - F.10.2. İş zamanı tələblərə uyğun olaraq baş tərəfdən mismarlama və ya gizli mismarlama metodlarından istifadə etmək;
 - F.10.3. Tamamlanmış işi yoxlamaq və aşkar edilən qüsurları texniki təlimatlara uyğun olaraq aradan qaldırmaq.
- V.11. Mozaikalı parket döşəməni düzmək:
- F.11.1. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq mozaikalı parketi uyğunlaşdırmaq;
 - F.11.2. Müvafiq təhlükəsizlik tələblərini nəzərə almaqla mozaikalı parket döşəmələrini hazırlamaq və istifadə etmək;
 - F.11.3. Örtülməli olan sahəni ölçmək, fəaliyyət istiqamətini və başlanğıc nöqtəni müəyyən etmək;
 - F.11.4. Tələb olunduğu təqdirdə istifadə edilməsi üçün yapışqan və döşəmə kənarları üçün haşiyə hazırlamaq.
- V.12. Mozaikalı parket hissələrini kəsmək və düzmək:
- F.12.1. Düzmək və bərkitmək ilə bağlı təlimatları və müvafiq ardıcılığı yerinə yetirmək;
 - F.12.2. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq müvafiq özül hazırlamaq;
 - F.12.3. Ardıcılığa, nümunələrin oxşarlığına və texniki şərtlərə riayət etməklə mozaikalı parketi düzmək və itkilərin həcmi minimum səviyyəyə endirmək;
 - F.12.4. Materialların estetik görünüşünü yüksəltmək, o cümlədən struktur və rəng uyğunluğunu təmin etmək;

- F.12.5. Mozaikalı parket hissələrini kəsmək üçün dəqiq və aydın şəkildə işarələmək;
- F.12.6. Müvafiq ölçü və formanı almaq üçün mozaikalı parket hissələrini kəsmək və bu zaman itkilərin səviyyəsini minimuma endirmək.

V.13. Mozaikalı parketi düzmək:

- F.13.1. Tələb olunduğu təqdirdə istifadə edilməsi üçün yapışqan maddələr, haşiyələr və aksesuarları hazırlamaq;
- F.13.2. Texniki şərtlərə uyğun olaraq yapışqan maddələrdən istifadə etmək;
- F.13.3. İstehsalçının tövsiyələrinə uyğun olaraq bərkitmə metod və avadanlıqlarından istifadə etmək;
- F.13.4. Tələb olunan nümunəni hazırlamaq üçün parketi düzmək və bərkitmək;
- F.13.5. Müvafiq məsamələri və genişlənmə tikişlərini təmin etmək;
- F.13.6. Haşiyələri və ya örtük hissələri bərkitmək / düzmək;
- F.13.7. Yerinə yetirilən işi yoxlamaq və aşkar edilən hər hansı qüsurları aradan qaldırmaq.

V.14. Yoxlamalar həyata keçirmək:

- F.14.1. Növbəti yoxlamalara ehtiyacların olub-olmadığını müəyyən etmək məqsədi ilə ilkin yoxlamaları həyata keçirmək.

V.15. Təmir işlərini həyata keçirmək və materialları hazırlamaq:

- F.15.1. Təmir edilməli olan sahəni ölçmək və başlanğıc nöqtələri işarələmək;
- F.15.2. Texniki şərtlərə uyğun olaraq zədələnmiş hissələri çıxarmaq və ya təmir etmək;
- F.15.3. Texniki tələblərə və təlimatlara uyğun olaraq münasib yapışqan / bərkidici, dolğu və / və ya rəngləyici maddələri seçmək.

V.16. Döşəməni təmir etmək:

- F.16.1. Birləşmələrin müvafiq şəkildə uyğunluğunu təmin etmək üçün əvəzedici döşəmə materiallarını kəsmək;
- F.16.2. Texniki təlimatlara uyğun olaraq yapışqan / bərkidici maddələrdən istifadə etmək;
- F.16.3. İşləri tamamlamaq üçün əvəzedici döşəmə materiallarını düzmək;
- F.16.4. Texniki proseduralarına uyğun olaraq təmir işlərini tamamlamaq üçün zədələnmiş sahələri doldurmaq və / və ya yenidən rəngləmək.

V.17. Müvafiq alətlər vasitəsi ilə təsərrüfat və təmizlik işlərini yerinə yetirmək:

- F.17.1. Tələb olunduğu təqdirdə istifadə edilməyən materialları saxlamaq və ya təkrar istifadə etmək;
- F.17.2. Bütün alət və avadanlıqları təmizləmək, onlara texniki xidmət göstərmək və saxlamaq;
- F.17.3. İş sahəsini təmizləmək və tullantıları atmaq.

C.3. TƏLİM İLƏ BAĞLI XÜSUSİ MƏLUMAT

C.3.1. TƏLİMİN NÖVLƏRİ

Bu peşə üçün zəruri sərişlər aşağıda göstərilən təlim metodları vasitəsilə əldə edilə bilər:

Formal təlim

Təvsiyə olunan formal təlim	Uyğun gələn təlim növü	Qeydlər
Tam orta təhsil ²		
Texniki peşə təhsili və ya akkreditasiyadan keçmiş təlim müəssisəsində təlim	☒	İlkin təlim akkreditasiyadan keçmiş peşə məktəbləri və sertifikatlaşdırılmış müəssisələr tərəfindən təşkil olunur. Bu təlim praktikadan qazanılan geniş təcrübə ilə əlaqələndirilməlidir. Yalnız praktiki təlim keçirildiyi hallarda sərişlərin tanınması haqqında sənəd əldə etmək üçün işçinin əlavə nəzəri təlim keçməsi və qiymətləndirilməsinə ehtiyac var.
Orta ixtisas təhsili		
Ali təhsil		
Digər:		

Qeyri-formal və (və ya) informal təlim tələb olunan sərişlərin genişləndirilməsinə şərait yarada bilər. Döşəməsəlan zəruri praktiki vərdişləri bir çox hallarda yalnız qeyri-formal və (və ya) informal təlim vasitəsi ilə əldə edilir.

Qeyri-formal təlim

Qeyri-formal təlimin ən yaxşı yolu iş yerində usta yanında öyrənməkdir. O, təlim mərkəzində, yaxud bilavasitə ixtisaslaşmış təlimatçı və ya usta tərəfindən keçirilən təlimlə əlaqələndirilir.

İnformal təlim

İnformal təlim də tələb olunan praktiki vərdişləri verə bilər, lakin sərişlərin tanınması haqqında rəsmi sənədi təmin etmir.

² Ümumi orta təhsil ölkə vətəndaşları üçün icbari xarakter daşdığından cədvəldə əks olunmayıb.

C.3.2. TƏLİMİN İSTİQAMƏTİ

Normal təlim istiqaməti orta məktəbi bitirdikdən sonra ilkin peşə təhsili və təliminin əldə edilməsindən, döşəmə salma və ya mebel sənayesi üzrə ixtisaslaşmış müəssisədə keçirilmiş təcrübədən ibarətdir. Buna baxmayaraq, döşəməsalanın təlim istiqamətləri yuxarıda göstəriləndiyi kimi, qeyri-formal və ya informal təlimdən də ibarət ola bilər.

C.3.3. ƏVVƏLKİ TƏLİMİN TANINMASI³

Gələcəkdə döşəməsalma sahəsində ən azı iki il iş təcrübəsi olanlar sərəştələrin yoxlanması üçün imtahana müraciət edə və yalnız imtahanı keçdikdən sonra sərəştələrin tanınması haqqında rəsmi sənəd əldə edə bilər.

³ Azərbaycanca sərəştələrin tanınması üçün qiymətləndirmə sistemi hazırda mövcud deyildir.